

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidéken: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre " 7.—	Negyedévre " 3.60
Félévre " 9.—	Félévre " 7.—
Egész évre " 12.—	Egész évre " 14.—

Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)

Felelős szerkesztő
BARTÓK LAJOS.SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. sz.
Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.
Apróhirdetések ára: egy szó 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

Képviselő ne szenzá- kodjék.

Budapest, febr. 21.

Nem vagyunk barátai annak, hogy amidőn valamely, a közélet megtisztítására számított reform merül fel a levegőben, ahhoz annyi mindenféle kívánságot fűzenek, azt annyira kiterjesszék, hogy a tulzások következtében az nevetségessé válják és a megoldás céljától még inkább eltereltessek.

Sok baba közt elvész a gyermek, sok orvos pedig halálra kurálja a beteget.

Az összeférhetlenségi törvény revízióját így szeretnék a legösszeférhetlenebb elemek megakasztani azáltal, hogy azt kiterjesztenék ugyszólván mindenkire a világon.

Az igazság annyi, hogy a nép bizalma által megtisztelt egyén ne gesefteljen mandátuma rovására. Több reformra szükség nincsen. A híres inkompatibilisek azonban a főrendekre is kiakarják a tilalmat terjeszteni, akiket nem választ a nép, akiknek támogatása nélkül nem is képzelhető az ország anyagi érdekeinek felvirágoztatása. Kiakarják terjeszteni a papságra, azért, hogy az egyházpolitika rémeinek földözésével hátráltassák a reformot.

Amidőn pedig a politikai ezermesterek ilyenén furfangjaitól elfordulunk, azokat a maguk értéke szerint becsüljük el, töké-

letesen osztjuk azok felfogását, akik elakarják tiltani, hogy a képviselő ne alkalmazkodhassék a minisztereknél protekció kérésével, üzletek kieszközlésével, egyszóval ezen irányban sem élhesse ki mandátumának értékét és súlyát.

Undorító elnézni már a Ház folyosóját is, hogy hajhászszák a minisztereket a zsiros falatok után ácsorgó képviselők, hogy aztán magok a hasznót, vagy ha más érdekében kibiceltek, a bért, a províziót beszédhessék.

Az ügyvédek azért kaptak oly igen a mandátumon, mert ezen a réven nekik befolyásuk és irodájuk jövedelmei rendkívül gyarapodtak.

Szopora és gyakori felszólalásaikkal ők lopták leginkább a Ház idejét.

A képviselő ne legyen szenzá, ezt az egyet követeljük. Aki mandátumot vállal, vezesse a szándékában a hivatás és annak érzete, hogy hazájának az ország törvénytermében csakugyan használhat. Ne ő erőszakolja ki, vegye pénzen a képviselőséget, de a nép bizalma küldje a díszes helyre.

Ha a képviselői összeférhetlenség törvényét ebben az irányban is revideálják, ez olyan revízió, amelybe szívesen nyugszik bele az egész ország, párt- és egyéb különbség nélkül.

(—)

Budapest, febr. 21.

A közigazgatás egyszerűsítése. A félhivatalos Magyar Nemzet jelenti: Széll Kálmán miniszterelnöknek, mint belügyminiszternek a közigazgatási eljárás egyszerűsítése és gyorsítása végett megindított akciója immár befejezéshez közeledik.

A belügyminiszterium kodifikáló osztálya a közigazgatás egyszerűsítésére vonatkozó törvényjavaslatot befejezte, az már körülbelül készen áll arra, hogy a képviselőházhoz beterjesztessék, ami a legrövidebb idő alatt meg is fog történni. A törvényjavaslat tulajdonképpen felhatalmazási rendelkezéseket tartalmaz, amelyek erejénél fogva a szervezeti és eljárási változásokat keresztül lehet vinni. E reformmal kapcsolatban egyébként más kormányzati ágaknál is keresztül viszik az egyszerűsítést. Nem tekintve a gyakorlati eredményeket, Széll Kálmán akciójának a közigazgatási tudomány szempontjából is igen bőséges eredménye van, amennyiben a belügyminiszter felhívó körlevelére a törvényhatóságok igen értékes anyagot bocsátottak a kormány rendelkezésére, úgy hogy ennek igen nagy hasznat lehet venni a közigazgatás célba vett általános reformjánál. A belügyminiszteriumban általában a legnagyobb elismeréssel vannak a törvényhatóságok ügybuzgósága és szorgalmas, tisztességes munkája iránt, amelylyel siettek Széll Kálmán belügyminiszter szándékát és célját előmozdítani. Általában a vármegyei tisztikar örvendetes tanubizonyságot szolgáltatott újabb is arra nézve, hogy igenis, a vármegyei tisztikar úgy az elméleti szakképzettség, mint a gyakorlati tudás tekintetében kitűnően megállja a helyét. A belügyminiszter által fölvetett kérdésekre talpraesett javaslatok, indítványok érkeztek, melyek a városi és megyei közigazgatási tisztikarnak műveltségét s előkelő szakképzettségét egyaránt bizonyítják. A m

A MAGYARSÁG TÁRCÁJA.

Huszonöt év múltán.

Valami jubilaris évfordulóról beszéltek. Negyedszázad; huszonöt év . . .

Kardos Zsigmond ajkán mélabuval vegyes gunymosoly futott át, mint rendesen, mikor egy negyedszázadról volt szó.

A sok faggatásra imigy sóhajtott föl: Huszonöt évig voltam én is jegyese a világ legszebb Ilonkájának!

Most már nem hagyták békeességben: el kellett mondani a történetet.

Az agglégény így kezdte:

— Ugy szerettük egymást, ahogy csak két fiatal, bolond szív képes lángolni egymásért. Azért szülői kikosaraztak, mert hát egy szegény kneipistára csak nem bízhatták egyetlen gyermekük sorsát.

— Jól van. Elhelyeztetem magamat és ember lesz belőlem, olyan ember, aki méltó lesz Radnay Ilonkához.

Elbucszuva, Ilonka szíve könnyekben olvadt fel. Zokogva sutogta, mikor a többiek nem hallották:

— Megvárlak Zsigám; ha koporsóm zártakor térsz is vissza, hűnek fogsz találni.

Följöttem a fővárosba. Talán két esztendeig sűrűn leveleztünk, de egyszer csak azt írta, hogy szülői eltiltották a velem való korespondálástól. Ebben a utolsó levelében még hangzatosabban

ismételte meg azt a fogadást, hogy vár és sohasse lesz más felesége, csak az enyém.

Nevesetek ki barátaim, de ez az ígéret tartotta bennem a lelket; erre az ígéretre építettem egész jövőmet.

Huszonöt esztendeig küzdöttem protekció híján, míg végre decentralizáció alkalmából törvényszéki bíróságig emelkedtem. Egy kis vagyon is gyűjtöttem, tekintélyem sem volt megvetendő. Elérkezettnek láttam az időt, hogy Jákob pátriarcha példájára bekopogtassak Rachelemért.

Nagyot változott Radnayék házatája. Teljesen kipusztult a költészet, a mi egykori kedves kis virágos kertünk és helyét a leghidegebb próza, káposztás, kelkáposzta s más veteményes ágyak foglalták el.

Ugy dobogott a szívem, mint az első szigorlatomon, mikor a kertrács előtt álló rozsdavörös hajú 12—14 éves szeplős ábrázatu kamasztól azt kérdeztem: itthon van-e Radnay ur?

Ugyan e percben két alak jelent meg a ház előtt: az öreg Radnay. Teremtő atyám! úgy megvénült. De a felesége . . . Szemem, számátva maradt. Egy vonása sem változott. Ugyanaz az elhízott alak. Szürkülő ritka haj, ujnyi széles választékokkal; színekopott apró szemek, melyek alig pislognak ki a puffadt, rezes arcból. Szóval egészen olyan, mint huszonöt év előtt.

— Nem ismernek? én vagyok, Zsiga, Kardos Zsigmond.

— Szent Isten, Zsiga! — kiáltott fel Radnayné és eltakarta arcát.

Pár pernyi szünet állt be, melyet Radnayné tört meg.

— Bocsásson meg, édes barátom. Tudja nagyon hosszú volt az idő; aztán az anyja is meghalt. Mert Ilonka mindet bevalott nekem, Óh, ő megakartta önt várni.

Ugy éreztem magam, mintha rongyokra szaggatták volna előttem a menyboltozatot; mintha abból a gyönyörűsége azur függönyből nem maradt volna egyéb szennyes rongyhalmaznál.

Tehát ez az elhízott alak, az a szürke széles választékos fej, a fakó szemek, a husba fulladt ábrázat nem Radnayné, hanem egykori bálványom a világ legszebb Ilonkája! . . .

Bocsásson meg, bocsásson meg: tördelé Ilonka!

Hát édes barátaim, én én . . . megbocsátottam. Ott benn bemutattak a férjnek. Egy hosszú rótt hajú ur egészen mása a rács előtt áldogáló rozsdaszín fejű kamasznak.

A fiam, Zsigám; — ezt a nevet hangsúlyozta, hogy értsem meg belőle: az én emlékemnek áldozott, mikor egyetlen fiát Zsigának kereszteltette.

Elbucszúaskor ismét bocsánatért rebegett hűlensége mián.

Én én ismét szívem szerint megbocsátottam neki.

Mert tán nem is kell hozzá sok önmegtartóztatás, ha az ember megbocsátja egykori ideálja hűtlenségét, mikor 25 évi elválás után újra látja őt.

Kövér Ilma.

közigazgatási tisztikarunk igenis alkalmas arra, hogy a haladás magasabb igényeinek megfelelő reformok keresztülvitelénél közreműködjenek.

A vicinális vasuti dolgokat rendező törvényjavaslat dolgában, mint értesülünk, serény munkálkodás folyik ez idő szerint *Hege-düs* Sándor miniszter vezetésével a kereskedelmi miniszterium kebelében. A nagy gonddal és körültekintéssel készült törvénytervezet — 363 szakaszból álló valóságos kodex — átment már az érdekelt miniszteriumok képviselőinek véleményező tanácskozásán s még egy szélesebb körű ankét elé kerül, mielőtt még letenné a miniszter a képviselőház asztalára. Mint tudva van, *Szell* Kálmán miniszterelnök ezt a törvényjavaslatot is ama legiszlatív tennivalók sorában említette fel, amelyek még a mostani országgyűlésen fognak elintézésre nyerni. Szakértő körökben nagy várakozásokat fűznek az új törvényhez. Remélik nevezetesen, hogy ez a törvény az eddigieknél egészségesebb alapokat fog teremteni s új lökést és lendületet fog adni a jogosult kézzgazdasági érdekek nagy kárára pangásnak indult helyi érdekű vasuti építkezés jövő fejlődésének.

Országgyűlés. A képviselőház holnap i ülésén tárgyalni fogja a közoktatásügyi költségvetést, melynek általános vitájához fel vannak még jegyezve *Pichler* Győző és *Rakovszky* István képviselők. Holnap mindazonáltal véget ér az általános vita, a részletek tárgyalása azonban valószínűleg igénybe fogja venni az egész hetet.

A verekedő osztrák parlament. Az osztrák birodalmi gyűlésben a cseh képviselők verekedést sceniroztak. A csehek három év óta, amióta a nemzetiségi harc annyira elmérgesedett, azt követelik, hogy a cseh képviselők cseh nyelven is terjeszthessenek be interpellációkat, ezek cseh nyelven olvastassanak fel s cseh nyelven véteessenek be a jegyzőkönyvbe és naplóba. Eddig mindig sikerült ennek a kérelemnek teljesítését elodázní. Most azonban a csehek a legnagyobb határozottsággal követelték, hogy az elnök, kinek jogkörébe ennek a kérdésnek eldöntése tartozik, nyilatkozzék. *Gróf Vetter von der Lilie* elnök a birodalmi gyűlés farsangi szünetét arra használta fel, hogy a pártokkal ebben a kérdésben tanácskozzék s főleg arra, hogy a pártok közt békés megegyezést létesítsen. Ez nem sikerült. A botrányt *Klofac* cseh képviselő kezdte meg, midőn hirtelen az elnöki emelvényhez rohan, az elnöki asztalról lekap egy csomó házszabályt, az egyes füzeteket széttepi s a miniszterek felé hajítja. Az ujcséhek és a német radikálisok kacagnak és tapsolják *Klofac*ot. Erre báró *Vasszilko* román képviselő, az egész házban a legnagyobb és legerősebb ember s oly hatalmas ütést ad *Klofac*nak, hogy az megtanorodik és egészen az első padsorig támolyog. A botrányos verekedés alatt a kormány tagjait papírgolyókkal dobálták s midőn az elnök az ülést berekesztette, őt is megdobálták. A mai ülésen újabb botrányok várhatók.

A székely kivándorlás ügyében nagy-szabású akciót indított az O. M. G. E. *Jancsó* Benedek, aki a székely kivándorlás ügyéhez nem egyszer szolt már, e kérdésben többek közt a következőket írja a „Hazánk” című lapban:

Az a kérdés, hogy mi hát a legközelebbi teendő? Mindenféle betegség gyógyításának első feltétele a helyes diagnózis. Először is tehát meg kell csinálni a székely kivándorlás helyes diagnózisát, mert enélkül egy lépést sem lehet tenni s minden orvosságról, melyet enélkül fognak alkalmazni, el lehet mondani, hogy medicina peior morbo. Helyes gondolat volt a tegnapi értekezlet részéről, hogy kérdőívek kibocsátását s azzal kapcsolatos a helyszínén való tanulmány szükségességét is kimondotta. Igen is tanulmányozni kell e kérdést még pedig nemcsak idehaza, de Romániában is. Ez utóbbi országban különben is oly közzgazdasági átalakulás és válság van folyamatban, melynek tanulságait célszerűen lehet a magunk javára is értékesíteni. Ma körülbelül úgy állanak a dolgok, hogy

a székely kivándorlás, mint egyik tekintélyes része az idegen invázióknak, Romániára is fontos kérdés. E megváltozott román közzgazdasági viszonyok ismerete könnyebbé fogja tenni számunkra e kérdés megoldását, mert ma úgy áll a dolog Romániában is, hogy nemzeti érdek védekezni a nem román elemek bevándorlása ellen.

ORSZÁGGYŰLÉS.

Budapest, február 21.

A kultusz-budget mai folytatolagos tárgyalásánál az első szóon a szélsőbaloldali *Madarász* Imre volt. Általánosságban szoltott a kérdéshez. Utána *Lázár* Árpád, Szeged egyik képviselője szoltott. Csöndesen, alig hallhatóan. Azt az egyet azonban hangosan mondotta, hogy a harmadik egyetemen Szegedet ajándékozta meg a kormány. Még több felszólalás volt, amint részletes tudósításunkban olvasható.

A képviselőház ülése.

Elnök: Perczel Dezső később Tallián Béla.

Jegyzők: Lázár Árpád, Nyegre László, Buzáth Ferenc.

Elnök: Az ülést megnyitja. Következik a napirend,

a kultusz-budget általános tárgyalása.

Madarász Imre: A magyar közoktatást hiányos hajóhoz hasonlítja. Körvonalai vannak csak kidolgozva a közoktatásnak. Kivánatosnak tartja az egyetemi és a középiskolai reformokat. A nemzeti irány követését tartja elengedhetlennek és a magyar faj fölényének biztosítását. Kérdi a minisztert, mi lesz az egységes középiskolák tervével?

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter. Sohasem beszéltem egységes középiskolákról, hanem csak az egységes középiskolák jogosságáról.

Madarász Imre. A középiskola tanterv-reformot nem váltotta be még mindig a miniszter. Kérdi, hogy leánygimnáziumot mikor állítja föl a miniszter? Szóló a maga részéről ellenzi a leánygimnáziumokat többféle okból. A családi élet minden préme egy is elveszett már, éppen azért, mert a nők és a nőket úgy kineveljük, hogy a nők egyenlőrangúak tartják magukat a férfiakkal. Szóló a felsőbb leányiskolákat sem tartja helyes intézménynek. A nőket igaz hivatásuktól, a családtól elvonni nem lehet. A népiskolákról szoltva, kérdi, mikor szerez érvényt a miniszter annak a törvénynek, amely kimondja, hogy minden népiskola hat osztályu legyen? Jásznagykunvármegye iskoláinak helyzetéről szoltva, fölolvassa az ottani megyei orvos jelentését, amely szerint a gyermekek betegségének nagy része az iskola túlszűfolttségéből s a tanterv rosszaságából származik. A szembajok, idegbajok mind a rossz iskolai rendszer miatt támadnak.

Rakovszky István: Ez az egy egy van.

Madarász Imre: Kéri mind e bajoknak orvoslását. Az iskolai túlterheltséget, úgy a tanórákban, mint a növendékek számában, meg kell szüntetni. Az iskolák szellemi élete nem olyan, mint amit megkövetelhet a mai kor.

Az osztatlan és osztott iskolákba beleegyezik a szóló a miniszter terve szerint. A tanítói kinevezések körüli visszasságokra föl hívja a minisztert. Sürgeti a tanítói fizetések fölemelését.

Beszédje végén kéri a minisztert, hogy bár nemzeti kulturánk általánosságban emelkedett, az általa fölsorolt bajokon segítsen. A költségvetést nem fogadja el.

Lázár György: Elismeréssel adózik a kultusz-miniszter tevékenységének. Mindazonáltal követeli a népoktatási tanterv revízióját. Az egyetemi oktatásról is beszél s a harmadik egyetemet Szegeden kéri fölállítani. Statisztikailag hasonlítja össze a felsővidék és alvidék iskoláit. Különbben a költségvetést elfogadja.

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után:

Marjay Péter: Felekezeti kérdésben szoltal föl. Az „erdélyi püspök” cím szerint nem illet meg a gyulafehérvári róm. hath. püspököt. A vallásos nevelést sürgeti.

Rakovszky István: Így már helyes.

Marjay Péter: Az elemi iskolákban kell kez-

deni a vallásos családi nevelést. A vallástalan nevelésnek következménye az a sok bűntény, amit most elkövetnek. A kisdédvők számát növelni kell. Nem helyesli az iskolák államosítását minden vonalon. A nemzeti közoktatásügy érdekében követeli a népiskolai tandíj eltörlését. A tanúk nyugdíjairól szoltva, nem helyesli, hogy krajeáros adókat vetnek ki a tanítók nyugdíjának biztosítására. A költségvetést nem fogadja el.

Major Ferenc. A keresztény közoktatás szüli a keresztény államot. A magyar állam csak keresztény alapon állhat fönn továbbra is. — Az iskolákban nem jöhet ellentétbe a keresztény és nem keresztény fölfogás.

Köszönöm **Marjay** Péternek, hogy a vallásos nevelés mellett foglalt állást, mert Magyarország közoktatásügyi irányzatot nem vezetheti más, mint a keresztény szellem. A középiskolai oktatás tekintetében ellene van a polgári iskolák hét osztályuá való kiegészítésének. Kéri, hogy ellenőrizze a miniszter a tanárok stréberségét és a kinevezéseknél mindig a képzettségre fektesse a fösulyt. Szoltva az iskolai túlszűfoltásról, azt mondja, hogy nem barátja a paralleliskoláknak sem, mert parallel iskoláknál az igazgatók nem teljesíthetik a teljes ellenőrzést Kéri, hogy a tanári kar a rangfokozatban és fizetésben istápolitassék. Szól azután arról, hogy a tanoncoktatás mai alakjában nem felel meg a célnak, mert a tanoncoknak csak mintegy tizenöt százaléka jár iskolába. Nagy hátrány ez különösen a jövő kereskedelemre és iparra nézve, mert nem tudunk szerezni művelt kereskedő és iparos osztályt. Kéri a minisztert, hogy különösen a kereskedelmi iskolák fejlesztésére vessen sulyt. Nagyon helytelennek tartja a kolozsvári felső leányiskola célszerűen elhelyezését, mert ott a leányok egyszerűen belátnak a fürdőházba.

Az egyetemi képzésről szoltva, követeli egy nagy országos közkórház építését, ahol az egyetemi orvosnövendékek is folytathatnák tanulmányosaikat és kéri, hogy ez a közkórháznak egy botanikus-kert közepén állíttassék fel. Fel-tétlenül követeli, hogy az elmekórtanra és belgyógyászatra külön képeztesse ki az orvosok. A megfigyelő osztályt Budán követeli felállítani. A mai szigorlati eljárás szerint valóságos megbélyegzése az orvosi karnak, azért annak orvoslását kéri.

Nincs abban a szerencsés helyzetben, hogy a költségvetést elfogadja. (Helyeslés a néppárton.) Elnök az ülést negyedháromkor bezárja.

Magántisztviselők érdekében.

Budapest, febr. 21.

A Magántisztviselők Országos Szövetsége a kereskedelmi alkalmazottak jogi viszonyainak szabályozását célzó törvénytervezetre vonatkozólag tartalmaz, jól megokolt felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez.

A felterjesztésből közöljük a következőket:

Bármit mondanak is főnöki részről: a végki-elégítés rendelkezésének az elbocsátás esetére fenn kell maradnia. Ha ez nincs meg, akkor az alkalmazott sorsa, az alkalmazott életpálpája örökös bizonytalanság. Ez a rendelkezés nem áldozat a főnöknek, csak védelem az alkalmazottnak és ezt a rendelkezést semmiféle biztosítása nem pótolhatja. Ebben a rendelkezésben diadalt ül az a magas szempont, hogy aki hosszú ideig a más javának szentelte munkásságát, jogot szerzett a méltányosságra. A német államtisztviselők törvénye is azt mondja, hogy a nyugdíj jutalma annak a munkásságnak, melyet a tisztviselő hosszú évek során kifejtett. A mi tervezetünkben nincs nyugdíjról szó, csak védelemről: annak az alkalmazottnak a védelméről, aki dolgozni akar, de akinek a munkáját rajta kívül eső oknál fogva nem akarják tovább igénybe venni.

A 21. §. jelenti mindezeket kívül a munka megbecsülését, a benne foglalt elvnek ilyenformán mindenképpen meg kell maradnia a javaslat végleges szövegezésében is.

Nyomatékosan kérjük tehát Nagyméltóságodat, hogy a kereskedők vagy kereskedelmi testületek ígérete, a kilátásba helyezett jószándék árán az

a korszakos intézkedést, amit a javaslatban biztosított védelem, illetve végkielégítés jelent, ne tessék feláldozni, különben ugyanott leszünk, ahol most vagyunk, hogy az alkalmazottat 10—15 évi szolgálat után három havi inségdíjjal ki lehet verni a kenyérből. A kötelező nyugdíjbiztosítás kérdését ezzel a kérdéssel egybekapcsolni: a végkielégítés rendelkezésének, ennek az üdvös és áldásos rendelkezésnek és az alkalmazottak megoltalmazásának elejétét jelentené.

A felterjesztés erősen sikra száll a magánhivatalnok elnevezéseért, mert az üzletvezetőt, a könyvelőt, a pénztárost nem lehet kereskedőse gédnek nevezni Erre vonatkozólag így szól a magántisztviselők szövetségének felterjesztése:

Ha megmaradna a segéd gyűjtőnév a törvényben, az a veszedelem fenyeget bennünket, hogy a törvény kedvező rendelkezéseit nem fogják reánk alkalmazni. Azt fogják mondani: a törvény nem határozza meg, hogy a segéd kicsoda, nem sorolja fel takszative (amint nem is lehetne), hogy kik tartoznak a törvény hatáskörébe; én tehát a levelezőnek vagy a könyvelőnek nem adok végkielégítést, mert ez csak a segédeknek jár. Ezért kérjük tisztelettel annak a meghatározásnak a föltételét ebbe a javaslatba, melyet régebbi memorandumunkban szerkesztettünk volt meg: „A kereskedelmi segédzsemményzet körébe a magántisztviselők, magántisztviselőnők és egyéb kereskedelmi alkalmazottak: kereskedelmi utazók, kereskedősegek, nemkülönb mindama személyek tartoznak, akik — esetleg más néven — valamely kereskedőhöz, mint főnökhöz szolgálati viszonyban állnak és az üzletben, irodában vezető vagy kiegészítő módon kereskedelmi természetű tevékenységet folytatnak”.

A lelencügy.

Budapest, február 21.

Aktuálisnak tartjuk jelen cikk keretében a lelencügyről megemlékezni annál is inkább, mert most egy új törvény van készülöben, mely alapjában meg fogja reformálni azt a sajnálatos állapotot, mely jelenleg Magyarország lelencügye körül tapasztalható.

Mindezt csak egyes emberbaráti intézmények gondoskodtak szűkös határokon belül, hogy othont, menedéket nyujtsanak azok számára, akiket az anyagi viszonyok mostohasága, avagy a társadalom itéletétől rettegő szivtelen anyák az utca porába hajítottak.

A kitett, sorsára hagyott szerencsétlen poronty azután elveszett és ismét egygyel kevésbé az amugy is csekély számú magyar nemzetet.

A rossz anyagi viszonyok teremtették az anygalesinálókat, társadalmunk ez undok fekélyeit, akik olcsó pénzen, lassu kintzással évenként nagy számmal szállították az ártatlan lelkecskéket a Mindenható hatalmas előcsarnokába.

De hát lehet-e jobb megoldást követelni attól a szolgálatban levő nőszemélytől, avagy napszámossától, aki a saját szájától megvont falattal fizette kinos nehézséggel a csekélyke tartásdíjat, mondom lehet-e többet kívánni, mint hogy véres verejtékkel megkeresett filléreit megossa szerencsétlen porontyával? Hiszen ember észszel is beláthatjuk, hogy nem mindig a szivtelenség dobja áldozatul saját vérért az anygalesináló rut üzletének, hanem a legtöbb esetben a szegénység, a nyomor.

Az a szegény cselédeány, avagy napszámossó szivből jövő igaz könyvet hullat kisdede kihunyt teteme felett, de belenyugszik a változhatatlanba, beletörődik abba, hogy ennek így kell lennie. Pedig ez nincs rendjén, ez nem egészséges állapot, hol a kisdede halandósága oly nagy százalékot mutat fel, mint minálunk.

Nincs rendjén különösen Magyarországon, mikor oly kevés a magyarság, hogy mint a nagy Széchenyi mondotta, még az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmezni.

Mi azonban ne kegyelmezzünk azoknak, akik nem érdemlik a kegyelmet, hanem mentsük meg azokat az ártatlanokat, akiknek hótiszta lelke nem érdemli, hogy áldozatul essék a lelketlen anygalesináló kapzsiságának.

Állítsunk fel minden nagyobb városban lelenczházat külföldi mintákra, hol minden csesemő feltétel nélkül befogadást találjon. Ne vesszen el egy lélek sem a magyarságból, hanem szentelje majdan életét a haza üdvére,

mely nemcsak hazát, de othont is nyujtott számára.

Hiszen a gyermek az a palánta, melyből a nemzet erős faja csirázik, ha nem vigyázunk a palántára, nem virágozhat ki belőle a fa.

Hány óriási tehetség veszett így el a kapzsi anygalesináló fertelmes kezei között? Hány erős férfikart raboltak így el a haza szolgálatából?

Az új törvényjavaslat mindez anomáliákat hivatva lesz megszüntetni. Egyszeribe véget fog vetni az anygalesináló rut machinációinak, mert a szegény szülőknek ezután nem lesz szükségük arra, hogy keserves filléreikkel keressenek oly kezet, mely megnyomorítja önivadékát.

Volt elég alkalmunk figyelemmel kísérni azon szerencsétlen teremtményeket, kik élve kerültek ki az anygalesináló ádáz körmei közül, de egész életükre nyomorékot csinált belőlük a rossz bánásmód, hiányos táplálkozás, bűzös lakás és az altató mákony.

Tekintsünk csak be egy anygalesináló konyhájába s mindjárt megláthatjuk, hogy azokban a helyiségekben, hol 15—20 apró poronty a mákfőtől elkabulva piszokban, szenyben hentereg, tisztára lehetetlenség, hogy ép bérrel menekdjék.

A lelenc-ügy reformálása és az által, hogy az állam fog lelenczházakat felállítani, segítve lesz ez állapotok felett s akkor remélhetjük, hogy a statisztikai adatok nem fognak oly szomorú eredményeket felmutatni a gyermek halandóság terén, mint mostanság.

VIDÉKI KÖZÉLET.

A Népkönyvtárak Komárom vármegyében. A Komárom vármegyei Közmívelődési Egyesület nagy munkásságot fejt ki a népkönyvtárak szervezése körül. Tegnap kettőt nyitottak meg, az egyiket Gyermelyen, a gazdakörrel együtt, a másikat Szomor községben, melynek tiszta német lakossága szépen magyarosodik. A megnyitást Sárközy Aurél főispán végezte, aki a népkönyvtár fontos hivatását fejtegette. A főispán kíséretében volt Ghyecz Dénes alispán, Lőrinczy György tanfelügyelő és Pöcze János tatai főszolgabíró. A szomori iskolában Sárközy főispán kiosztotta azokat a jutalmakat, melyeket a Közmívelődési Egyesület azoknak a tanítóknak szavazott meg, akik a magyar nyelv tanításában kitűntek. Frész János tanító 50 koronát, Róth Karolin tanító 30 koronát és Réh Anna óvónő 20 koronát kapott. Lőrinczy György tanfelügyelő megköszönte a főispánnak azt a buzgó érdeklődést, amelyet az iskolák iránt tanusit. Ezután könyvet osztott ki a gyermekek között, a kik jól megtanultak magyarul. Végül a gyermekek szavaltak. Az ünnepet dr. Miksó István esperesplébánosnál fényes lakoma fejezte be.

FŐVÁROS.

A főváros közgyűlése. A kegyeletnek volt szentelve a tegnapi közgyűlés kezdete. Márkus József főpolgármester fájdalmas szívvvel jelentette be Szabó Károlynak halálát, aki a főváros szolgálatában hosszas és sikeres időt töltött s váratlanul lepte meg a halál. Indítványozza, hogy az elhunyt emléke jegyzőkönyvbe foglalásuk s az özvegynek a közgyűlés részvéte átadassék.

Beck Dénes a rendőrségi épületek kibővítése és javítása érdekében interpellál.

Fenyvesi Adolf a Dunaparton készitendő fadepó építésének megkezdését sürgeti interpellációjában.

Budai József interpellációja következett ezután. Élénk szavakkal eseteli, hogy a gázgyár részvénytársaság a főváros középületeiben oly lángokat is felszerel, melyekre vagy nagyon ritkán, vagy egyáltalán nincs semmi szükség s így a fővárost évente sok és felesleges költségbe veri. Kéri a polgármestert, hogy a főváros érdekeit védje meg.

Az interpellációk kiadattak a polgármesternek.

Az államkincstár és az országos betegápolási alap terhére eső kórházi ápolási díjak megtérítése tárgyában szólaltak fel: Eulenberg, Heltai és Polónyi. Hangsúlyozván, hogy a főváros háztartása érdekében fel kell írni a miniszterhez. Jelenleg ugyanis úgy áll a dolog, hogy a fővárosnak e tekintetben is vesztesége van. A közgyűlés Viola tanácsos felvilágosító szavai után a tanács javaslatát fogadta el a felszólalók halasztási indítványával szemben.

Az államvasutak központi vásárcsarnoki kirendeltsége költségeinek fedezését kérte a fővárostól. Springer kimutatta, hogy az államvasutak kérelme méltánytalan és jogtalan is. A polgármester maga is konstata, hogy alaki hiányok miatt az ügy ma nem tárgyalható s éppen azért indítványára levették a napirendről s visszaadták a tanácsnak újabb javaslatával végett.

II. osztályú tanácsjegyzői állásra Ivánszky Imrét, VI. kerületi városbírói állásra Takács Gyulát választották meg, akik a hivatalos esküt a közgyűlés előtt le is tették.

Több apróbb tárgy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Patika-nyitás iránti kérelmek. A tanács a mai ülésében elutasította mindazokat a kérelmeket, amelyek a Práter-utczában, a Kereszt téren, a Wesselényi- és Nyár utca környékén való patikanyitásra vonatkoznak.

A illacher-féle közkut. Tudomásul vette a tanács, hogy a Millacher-féle alapítvány végrehajtója megtartotta a művészies kivitelű közkutra a pályázati eljárást s hogy ennek az eredményeként az első díjat Nagy Kálmán, a másodikat Donáth Gyula szobrász nyerte. A kutat Budán állitják föl.

KÜLFÖLD.

Az új kínai hadjárat. Tegnap érkezett jelentésekből kiderül, hogy Walderssee tábornagy legújabb nagy expedíciójának, amelyre felszólította az összes tábornokokat, Szingánfu, a császár székhelye a végső célja, nem pedig az, hogy Pecsili tartományt megtisztítsa az ellenség-től. Walderssee el akarja foglalni Szingánfut s ilyenképpen akarja kényszeríteni a kínai császárt, hogy föltétlenül fogadja el a hatalmak követeléseit. A pekingi német követ hozta tudomására az expedíció tervét Li-Hung-Csang-nak és Csing hercegnek. A kínai megbízottak a Kína belsejébe vezetendő hadjáratról megijedtek és sürgős táviratban értesítették Kwangszu császárt. Háromszor is táviratoztak neki, hogy fogadja el a hatalmak követeléseit és járuljon hozzá a főbűnös boxer-vezérek kivégzéséhez, mert különben pár ember helyett ismét ezrek fognak elpusztulni. Li-Hung-Csang és Csing előterjesztéseinek, legalább a táviratok azt jelentik, megvolt a hatása, amennyiben a császár ediktumot hocsátott ki, amelyben a követeknek a bűnös hivatalnokok megbüntetésére vonatkozó követeléseit változtatlanul elfogadja. Mi lesz a nagy expedícióból, ha a kínaiak időközben teljesítik a hatalmak követelését, elválik később.

TÁVIRATOK.

A délafrikai háború.

London, febr. 21. Az esti lapok pretóriai táviratokat közölnek, melyek szerint az a vonat, mely tegnap reggel Vercenéging és Johannesburg közt kisiklott Kitchener, podgyászat szállította és közvetlenül egy másik vonat előtt ment Pretóriába tért vissza. Négy podgyászkocsi összetört, egy lokomotivvezető életét vesztette. A burok kárrekat és kocsikat tartottak készen, hogy a kisiklott vonat tartalmát elszállítsák, de a második vonat páncélos kocsija által folytatott tüzelés elűzte őket.

A spanyol királyi trón inog.

Madrid, febr. 21. A viszonyok itt igen szomoruan alakultak. A néphangulat, a zavargás, a politikai konstellációk valószínűvé teszik, hogy a spanyol régens-királynő kénytelen lesz lemondani. Minden nap minisztertanácsot tartanak, amelyen már az a kérdés szőnyegen is van.

Korszerű mesék.

I.

A megajándékozott cár.

Ajándékokat hoznak a cárnak. Gyémántot, aranyat, paripát, pompás műtárgyakat.

Az ajándékozó tömeg között azonban van egy szegény paraszt ember.

— Mit akarsz, te rongyos muzsik? kérdezik tőle a gögös udvaroncok.

— Ajándékot hoztam a cárnak

— Ajándékot a cárnak? Te, az éhes, a rongyos, a nyomorult!

— Mégis hoztam valamit, amit töletek hiába várna a cár! Eresszetek csak a jó Atyuskához és átadom neki azt, ami fényesebb a gyémántnál, ritkább a remekműveknél, édesebb a méznél?

A cár figyelmessé lesz a pór emberre. Parancsára bevezetik a fényes trónterembe és így szól hozzá minden oroszok cárja:

— Mit hoztál nekem jó ember? Amiről azt mondtad, hogy udvaroncaintól hiába várnám, mert fényesebb a gyémántnál, ritkább a remekműveknél és édesebb a méznél!

— Atyuskám, — felelt a muzsik, — kiszabadítottad a börtönből egyetlen fiamat és bőven megajándékoztad. A hála könnyét hoztam el néked ajándékba. Ezt nem nyered el udvaroncaintól, ez fényesebb a gyémántnál, ritkább a remekműveknél, édesebb a méznél.

A cár kezét nyújtja a szegény muzsikkak. A rongyos ember ajándékának örvendett csak igazán a világ leghatalmasabb uralkodója!

II.

Fokozat.

— Ki vagy? — kérdi a pistogó mécs a délceg fehér szomszédját.

— Én vagyok a milly-gyertya — felel a büszke láng. Pusztulj előlem, halvány szolga te! De ki kacag itt mellettem? — szól aztán rémülve.

— Én vagyok a gőz! Világítok, óriási terheket hajtok szárazon és vizen! Vége uralkodnak, én pedig örökké uralkodom a földön.

Alig végezte szavait, kék szikra pattant a társaság körébe. Szébb fényt ennél még nem látott a világ.

— Ki vagy? Mi vagy? kérdik tőle riadozva a fények.

— Én vagyok a villam — szól az apró jószág, — az ég villámainak testvére.

És miután nem a földön született, hanem a felhők köréből, érkezett nincs elbizakodva, hanem hasznos szolgálatokat teljesítésre várja, mily titokzatos csodája következik utána a természetnek, hogy felváltsa, hogy túlhaladja, hogy fölöslegessé tegye...

Gili Balázs.

NAPIHIREK.

Budapest, február 21.

— **(A német császár és Krüger.)** Ismeretes dolog, hogy Vilmos német császár nem éppen a legnagyobb szeretettel zárja szívébe az öreg Krüger, aki most ott bolyong a néki idegen világgrésben szeretettel, oltalmat, segítséget kért a küzködő nemzetének. Nem is fogadta az öreg bur elnököt s a mikor az átlépte Németország határát, el kellett vonulnia Hollandiába. Mindez így van, de azért mégsem valószínű, hogy a harcias Vilmos császár annyira haragudnék Krügerre, mint azt a The Sketch című londoni angol újság egy február 2-án megjelent cikke mondja. Az angol újság többek közt így ír:

Titokban, de egy kifogástalan tekintélyre hivatkozva, elmondták nekünk, hogy a császár nagyon határozottan nyilatkozott Krügerrel. Ha emberünk jól van értesülve és nem kételkedhetünk, hogy így van a dolog, Vilmos császár ezt mondta:

— Ha ez a Krüger Berlinbe merészelt volna jönni, ott gyalogságomnak egy csapata töltött fegyverrel fogadta volna.

Igaz, hogy Krügernek távoznia kellett Kölnből, de az is bizonyos, hogy még London utcáin sem fogadták volna így az öreg elnököt. Az angol lap cikke ezután konstatálja még, hogy a császár a brit tábornagy bot elfogadásával szimpátiáját fejezte ki és hogy befolyása Dél-Afrikában Angolország pártján van. A császár ezt is mondta:

— A világ békéjét, hadseregünket és flottánkat egyetive, Angolország és én tartjuk a kezünkben.

— **(Milán király hagyatékáról)** a N. Wr. Tagblatt a következő adatokat közli:

Milán király a Ferenc József királyhoz intézett levélen kívül, melyben azt kéri, hogy egy magyar földön levő szerb kolostorban temessék el, semmiféle végső intézkedéseket hátra nem hagyott. Eszerint tehát a törvény értelmében fia Sándor király az ő egyetlen örököse. Milán király hagyatéka bécsi lakásának pompás berendezése, továbbá 36,000 frank készpénz, melyet lakásán egy kasszában és 600 forint készpénz, melyet egy kabátja zsebében találtak. A 36,000 frankban benne foglaltatik az a 30,000 frank is, melyet Milán egy szerb bank utján minden hó elsején, mint járadékot kapott. Amikor a február elsején esedékes részletet megkapta, Milán már beteg

volt, úgy, hogy a pénzhez már hozzá sem nyult, hanem úgy ahogy volt, a már említett kasszában hagyta. A havi 30,000 vagyis évi 360,000 frank járadékot felül Milán, mint a szerb hadsereg főparancsnokát még 30,000 frank illette meg, ezt azonban nem vette igénybe. Számottevő adósságot Milán nem hagyott hátra. Három év előtt ugyanis összes adósságait egy pétervári banktól fölvetett három millió frankos kölcsönrel fedezte, melynek visszafizetését a szerb állam garantálta. Milán lakásán számos irományt is találtak, köztük egy Balkán-szövetségre vonatkozó feljegyzéseket, melyeket még akkor vetett papírra, amikor mint király Szerbiában tényleg uralkodott. A szövetség eszméjét Milán körülbelül tizenkét év előtt egy magyar mágán adta, akivel bensős baráti viszonyban élt. A tervezett államszövetség tagjai lettek volna: Szerbia, Románia, Bulgária esetleg Montenegró, sőt belevonták volna Boszniát és Hercegovinát is, Ausztria-Magyarország, Anglia és Törökország védelme alatt. A tervezett Balkán-konföderáció a hatalmak ellenzése miatt nem létesülhetett.

— **(A Gazdatisztek Orsz. Egyesülete)** tegnap délután igazgató választmányi ülést tartott, melyen Jeszenszky Pál ügyvivő jelentést tett a lefolyt havi tagmozgalomról, valamint a föltételelesen törlésre javasolt tagok névsorát is előterjesztette. Felolvasták ezenkívül a múlt évi zárószámát, mely szerint az egyesület bevétele 14384 korona 49 fillér, kiadása pedig 9551 kor. 92 fillér volt. Vagyis az évi mérleg 4832 korona 57 fillér fölösleggel zárult. Az 1901. évi költségvetésben bevételül 11184 korona 07 fillér bevételt és 11090 korona kiadást irányoztak elő. Az igazgató-választmány az előterjesztett mérleget tudomásul vette s a közgyűlés elé terjeszteni rendelte. A pénztári jelentés előterjesztése s a segítségkérő folyamodványok elintézése után Jeszenszky Pál terjesztette elő a gazdatiszti köröknek általa készített alapszabály-tervezetét, erre nézve a választmány úgy határozott, hogy véleményezés végett szétküldik az összes választmányi tagoknak s a legközelebbi ülésen részletes tárgyalás alá veszik. Ezt követően a mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók tartottak választmányi ülést, melyen előterjesztették az 1900. évi zárószámát és mérleget, eszerint a nyugdíjintézet vagyona 283.512 korona 46 fillér.

— **(Tűz a divatárusüzletben.)** Az éjjel fél 2 óra tájban Friedenstein Lajosnak Kerepesi-ut 36 szám alatt levő divatárusüzletében eddig ismeretlen okból tűz támadt mely az áruk egy részét elhamvasztotta, más részét pedig a tüzőltök fecskendőinek vize tette tönkre. A veszedelem színhelyére a VIII. kerületi őrség vonult ki. Markusovszky Béla segédtséget vezetése alatt, s erős munka után lokalizálta a tüzet. A kár így is meghaladja a tízezer koronát.

— **(Szélhámós ügynök.)** Friedmann Mór ügynök a múlt hónapban sorra járta a főváros iparosait és ott a magyar tisztviselők országos egyesületének titkáráként adván ki magát, följánlotta, hogy huszszázaléknyi provízió fejében kieszközli, hogy az egyesület tagjai szükségleteiket náluk fedezik. Ezzel kapcsolatosan minden iparostól 15—15 koronát vett föl hirdetés cílokra. Az iparosok most jutottak annak tudatára, hogy szélhámossal volt dolguk, aki őket becsapta és az esetet följelentették a rendőrségen. A rendőrség a szélhámóst mindenfelé keresi.

— **(A dán udvarból.)** Kopenhágából írják: Az agd dán király egészségi állapota kielégítő. A nagy hideg dacára a közel 87 éves uralkodó mindennap hosszú sétákat tesz és a színházakba is sűrűn ellátogat. A trónörökös-pár Stokholmba utazott, hol két hétig a svéd király vendége lesz. Stockholmból visszatérve a trónörökös-pár valami déli vidékre utazik, hogy a trónörökös legutóbbi betegsége következményeit kiheverhesse.

— **(Elfogatás a bolondok estélyén.)** A keddi bolondestélynek, a mely a Vigadóban zajlott le, volt egy jelenete, a miről csak a beavatottak tudnak. Egy nagyon fess Pierrette körül forgolódtak a fiatal és öreg urak, de ostromuk eredménytelen maradt. A Pierrette végre kiszabadult a blokádból s egyenesen egy magányos Pierrothoz ment:

— Te tetszel nekem, szólott hozzá.

— Akarsz vacsorázni?

— Szívesen.

Külön szobába mentek, ahonnan egy-két perc múlva dulakodás zaja hallatszott. A pincérek benyitottak s furcsa kép tárult eléjük. A Pierretten már nem volt álarc, ellenben ajka fölött

sűrű bajusz sötétlett; a saját bajusza. A Pierrette ugyanis női ruhába öltözött férfi volt, aki szorosan fogta a Pierrot nyakát.

— Végre megcsiptelek, — szólott hozzá, — kövess a rendőrségre.

A Pierrette detektiv volt, a másik pedig egy sikkasztó, akit négy év óta keresnek. Mandl Lajos a neve s egy berlini szabadalmi iroda kárára négyezer forintot sikkasztott. A minap jelentették a főkapitányságon, hogy Mandl Budapestben látták, a mire az elfogadásával megbízott detektiv az elmondott hadicselt eszelte ki.

— **(Halálos vivógyakorlat.)** Bukarestben nagy részvétet kelt egy halálos szerencsétlenség, melynek Chritzesku tüzérszázados, a román hadsereg egyik legjobb vivója esett áldozatul. A századosot vivógyakorlat közben barátja, Miharliki kapitány véletlenül megszurta hogy a szerencsétlen ember elvérzett. Miharliki a végtelen eset annyira lesújtotta, hogy öngyilkosságot akart követni s ha barátai meg nem akadályozták, megölte volna magát.

— **A becsapott szabóinas.** Benedek István szabóinast egy siheder a minap olyan módon csapta be, hogy az utcáról egy levéllel a legközelebbi házba küldte és addig az inasnál volt ruhákat őrizésre átvette. Az inas a levelet rendeltetési helyére juttatta és az utcára visszajött, hogy ruháit és jutalmát átvegye. A siheder azonban a ruhákkal időközben megszökött. A rendőrség megindította a nyomozást és a csalót ma letartóztatta. Schwarz Lajosnak hívják, 18 esztendő, mohácsi illetőségű és foglalkozására nézve kereskedőinas.

— **Az állami erdőgazdaság.** A kincstári erdők hasznosítása érdekében a földművelésügyi miniszter elrendelte a vágásterületek detailizációját, ez által a kis tőkék is mozgósíthatóak lettek ami a fa árak emelkedésére annyira kedvező volt, hogy mint a „Bud. Lev.” értesül, a bevételi többlet katasztrális holdanként egy koronával emelkedett. A kincstári erdei üzem után a múlt évben 7.592,808 korona tiszta bevétel volt s így jöllehet a kincstári erdők máris 82279 katasztrális holddal apasztattak; a bevétel, illetőleg a tiszta jövedelem 23,2%-al emelkedett.

— **(Rablók a vonaton)** Kohány Ferenc rozvágyi jómódu gazda négy cigány utitársával jóízűen elbeszélgetett a vonaton. Még mások is voltak a kocsiában, a cigányok tartották szóval az öregot. Mikor aztán egészen magukra maradtak, Szomotor és Perbenyik között a négy cigány felszóllította Kohányt, hogy adja át nekik minden pénzét. A megrémült ember ezt nem tette, hanem torkaszakadtából segítségért kiáltott. Hasztalan volt minden kiabálása, a vonat zakatolása elnyelte szavát. A cigányok pedig kést rántottak elő, össze-vissza szurkálták Kohányt Ferencet. Azután mikor már így ártalmatlanná tették, elrabolták tőle hatszáz koronáját és megszöktek a vonatról Perbenyik közelében. Perbenyiken a vasuti kalauz a kocsiában a padlón fekvő eszméletlen állapotban találta Kohányt. A cigányok oly súlyos sebeket ejtettek rajta, hogy életben maradásához nincs remény. A rablókat a csendőrség azonnal nyomozni kezdte s csakhamar sikerült is mind a négy gazembert elfogniok. A hatszáz koronát megtalálták náluk.

— **(Divatos jóvendőmondás.)** Manapság már divatját multa a tenyérből való jóvendőmondás, ehelyett mást találtak ki Amerikában. Az ugynevezett onihomantiáról, vagyis a körömjóslásról van szó, mely már Londonban is divatos lett. E tudomány tanárainak rendszere az, hogy titokzatos vegyszereket kennek a körömrre s azután rábocsátják a nap sugarait. A tanárok azután elolvassák a köröm rejtett titkait, amelyek a kenőcsből és napsugaraktól láthatókká váltak. Egy másik divatos módja a jóvendőmondásnak, hogy a jó vagy jónó különböző színű pamutot tesz a jóvendőt ismerni óhajtó ember elé. A médium kiválaszt két-három pamutszálat s úgy helyezi el, ahogy neki legjobban tetszik. Ebből azután a jó kiolvassa a jóvendőt. Csak hinni kell benne!

— **(Két öngyilkossági kísérlet.)** Moravcsik Lajos kecskeméti születésű 22 éves kereskedő segéd a Futó-utca 11 szám alatt levő leányos mulatóhelyen foszforoldatot ivott. Bevitték a Rókus-kórházba. — Tamási Györgyné, szül. Mohácsi Etel sternbergi születésű 28 éves asszony tegnap este Üllői-ut 109. száma latt levő

Csúz és köszvénynél

hatásban felülmúlhatlan a Zoltán-féle csúz- és köszvény elleni kenőcs, mert a betegek, kik 15—20 éve szenvednek s fürdőket és gyógyszereket használtak eredménytelenül, — e szernek köszvényük meggyógyulásukat, üvege 2 korona.

ZOLTÁN BÉLA gyógyszerárában
BUDAPEST,
V., Setatér-utca és Szabadság-té sarok.

lakásán családi perpatvar miatt marólugot ivott. Súlyos belső égési sebekkel vitték a Rókus-kórházba.

(Borzalmas táncmulatság) Csak yankee-koponyában születhetik meg az eszme az olyan különös táncmulatságnak, amelyet nemrég az észak-amerikai Idaho államban rendezett Wardner város előkelő közönsége. Az építendő halottsház javára rendezték ezt a mulatságot s min hogy a stílusnak is eleget akartak tenni, a feketével bevont táncsterembe koporsókat vittek be székek helyett. De még ez nem minden. Szünet alatt, éjfél tizenkét órákor bevonultak a táncosok a buffetbe, mely boncoló teremmé volt átalakítva s a hideg ételeket azokon a márványasztalon fogyasztották el, amelyekre a talált holttesteket szokták rafektetni. Tányérokat koporsóimereket használtak s a vizet és a bort olyantorma üvegek-ből itták, amelyekben a balzsamozó folyadékot szokták tartani az orvosok. A különös mulatság kiváló-kivirradtig tartott s a bolond yankeek váltig esküdöznek most, hogy soha életükben nem mulattak jobban!

(Gólya az utcán.) Vogel Erzsébet kunosi születésű 25 éves cselédleány ma délelőtt a Népszínház-utca 33. számú ház előtt hirtelen rosszul lett s rövidre reá egészséges leánykanak adott életet. Mindkettőjüket a Rókus-kórházba szállították.

(Egy tál galuska.) Papp István debreceni csizmadia-mestert, valahányszor kifakadt a mostoha sors ellen, azzal vigasztalta meg a testvérhuga, hogy ne busuljon, az apja halála után szép örökség vár rájuk.

Édes hugom, — vágta vissza a csizmadia, — ami just kapok, azt odaadom egy tál galuskáért.

A testvér komolyan fotta fel a dolgot és kívánságára a közjegyző jegyzőkönyvbe foglalta az ígéretet, amit Papp István is aláírt. Évek múltak el azután. A csizmadia tönkre ment és a szegényházba került. Itt kapta meg azt a hírt, hogy tízezer forintot örökölt az apjától. Eszébe jutott az egység, amely ellen azután kézzel-lábbal tiltakozott és magának követelte az egész örökséget. Ügyvédet fogadott, aki napnál fényesebben kimutatta, hogy Papp István sohasem kapta meg az ígért egy tál turós galuskát. A debreceni törvényszék még nem döntött ebben az érdekes örökösödési perben.

(Elhalasztott felolvasás.) Mint értesülünk, Bessenyei Ferencnek a Lipótvárosi Kaszinóban e hó 23-ára kitűzött felolvasását bizonytalan időre el kellett halasztani, mert Bessenyei Ferenc nagybeteg testvérehez Halasra utazott.

(A jégviszonyokról.) A földmívelésügyi miniszterium vizügyi osztályához ma érkezett jelentések szerint a Duna egész végig apadó jellegű, erős jég mellett. Ma reggel a dunai jégviszonyokban annyiban történt változás, hogy Esztergomnál a vasúti hid fölött a jég megállt. Most Esztergomtól Budapestig, Pakstól Mohácsig álló jég van, innen lefelé erős a jégzajlás Orsováig. Tegnap óta Budapestnél 1 centiméternyi apadás mellett a mai víz magasság 204 centiméter.

(Robbanás egy malomban.) Megrendítő szerencsétlenség történt e hó 18-án Basahidján, a hol — mint levelezőnk írja — Krausz Vilmos gőzmalom-tulajdonos malmában halálos szerencsétlenség történt. Krausz Vilmos basahidjai lakos malmában ugyanis benzinesmotorgépet alkalmazott. A gép kifogástalanul működött s mindeddig nem volt semmi baj vele, csak e napokban vették észre, hogy a tartálycsap nem zár teljesen légmentesen. E hó 18-án estefelé valami baja akadt a gépnek s megállt. A gépész Simon György a megállás okát kutatva, a szelelő tartálycsapnál igazgatott valamit, miközben az egész benzines tartály iszonyu erővel fölrobant. A robbanás kitépte a gépház falát, valamint leszakította a padozatot is. Simon György gépészt, valamint Furos András kenő fiut darabokra szakgatták a fölrobant tartály- és géprészek. A két szerencsétlen áldozaton kívül még több súlyos sérülés is történt: Szabó Imre, Monus András és Monus Péter malommunkások a leszakadt mennyezeten lezuhantak a gépházba, miközben a széttört gerendák között súlyosan megsérültek. A vizsgálat a szerencsétlenség okának kiderítése végett már megindult s eddigiek szerint a szerencsétlen véget ért Simon György gépész okozható.

(Halál a sineken.) Ma éjfél után két óra felé a rákosi rendezőpályaudvarra berobogó 102 számú express vonat a sineken vigyázatlanul álló *Racskovics Géza* 32 éves fékezőt elkapta s 60—70 lépésnyire magával vonszolta. A szerencsétlen ember oly súlyos koponyasérüléseket szenvedett, hogy halva maradt a helyszínen. A szerencsétlenséget ő maga okozta, mert többten figyelmeztették a sinekről való távozásra. Beszállították a törvényes orvostani intézetbe.

A MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap este nyolc oldal terjedelemben.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva	
Egy hónapra	— — 1 kor. — fill.
Negyed évre	— — 2 „ — „
Fél	— — 6 „ — „
Egész	— — 12 „ — „

Vidéken, postai küldéssel:

Egy hónapra	— — 1 kor. 20 fill.
Negyed évre	— — 3 „ 60 „
Fél	— — 7 „ — „
Egész	— — 14 „ — „

Egyes szám ára 4 fillér.

Kapható minden dohánytözsdeben.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

*** Buttykay Akos hangversenye.** Nagy és előkelő közönséget vonzott tegnap este a Vigadóba a gyorsan hírnévre emelkedett zongoraművész Buttykay. A hangversenyterem egészen megtelt s mondhatjuk, régen láttunk együtt a főváros művészi estélyein díszesebb közönséget, mint a tegnapin, mely egyszersmind méltón bírálhatta el és tapsolhatta a kiváló magyar művész bravour-játékát. Buttykay Akos mint zeneszerző is a legszebb reményekre jogosító sikereket ért el eddig, egyéb magyar izlésű klasszikai szerzeménye a lefolyt idényben legnagyobb hatásu mű volt Mihalovics Ödön szimfonikus zenekölteménye mellett, most azonban tisztán, mint előadó művész kívánt hatni s csakugyan fényesebb műsor alig is lehetséges, mint az övé. Schumannal kezdve, csakhamar fölmelegedett s megragadta hallgatóságát tiszta egyszerűsége törekvő játékával, melyet izlés és érzelem jellemzett s Bach, Beethoven, Chopin után emelkedő hatással ért Brahmshez és Liszthez, kinek Mefisztó-keringőjével tetőzte be nagy és valódi sikerét. A lefolyt hangversenyyel Buttykay igazolta mesteri és elsőrangú képességeit, ma már maradandó nevet szerzett a legkedveltebb klasszikus zongoraművészek közt. Zajosan megújuló tapsok közt két gyönyörű koszoroval is kitüntették tisztelői.

*** Pályázat.** A Könyves Kálmán r.-t. igazgatósága két történelmi pandant képre hirdetett tudvalevőleg pályázatot. Ennek a pályázatnak határideje március elsején jár le. Az igazgatóság a zsűribe Bihari Sándort, Csók Istvánt, Faragó Józsefet, Tornai Gyulát és Ujváry Ignácot választotta.

*** Hány Gyula vízfestményei.** A képzőművészeti bizottság javaslatára, a tanács hozzájárult ahoz, hogy a főváros hatósága 500 koronáért megvásárolja Hány Gyula festőnek azt az öt darab kis vízfestményét, amelyek a főváros egy-egy érdekesebb tájképet ábrázolják.

*** A művészek harca.** A műtermek világában folyik a háboruszkodás. Gróf Andrássy Tivadar tegnap bejelentett lemondása következtében a Képzőművészeti Társulat választmánya rendkívüli ülést tart. Az elnöki tisztség betöltése, — hir szerint — a márciusi közgyűlés feladata lesz. A kellemetlen afférel képviselői körökben is élénken foglalkoznak s a Ház tegnapi ülésén hire járt, hogy *Vészi József* s esetleg *Pichler Győző* is szóba akarják hozni a dolgot a parlamentben. *Hock János* országgyűlési képviselő, a Nemzet Szalon alelnöke, kijelentette, hogyha a képviselőházban a művészeti viszonyaink fölött általános kritikát gyakorolnak, nem lesz hozzá szava, de ha bármely művészeti egyesület belső ügyét akarnák a mások egyesület előnyére kihasználni, ő is szólni fog. Ennek következtében *Vészi József* lemondott arról a szándékáról, hogy ezt ügyet a Ház elé vigye.

*** Felekyné Munkácsy Flóra,** a Nemzeti Színháznak egykor ünnepeit és mindekkoráig érdekes és érdemes művésznője a jövő hónapban, mint halljuk, elbucszik a színpadtól mint a Nemzeti Színház rendes tagja. Felekyné negyvenhat évet töltött ez intézetes ötvenet általában a magyar színészet szolgálatában.

*** Armand Sylvestre meghalt.** Egy párisi sürgöny jelenti, hogy a francia irodalom egyik kiváló alakja, a nálunk is népszerű és kedvelt Armand Sylvestre meghalt Toulouseban hatvanégy esztendőskorban. Regényei és tárcái közül sokat lefordítottak magyarra is.

Armand Sylvestre 1837-ben született Párisban. Katonai pályára lépett, de félbehagyta s 1869-ben a technikán fejezte be tanulmányait. 1870-ben a pénzügyminisztérium szolgálatába lépett, ahol később a könyvtári és levéltári osztály második főnöke lett. Pályája kezdetén több verskötetet írt. Azután Rabelais modorában több regényt és novellát írt. 1893-ban nagy sikert aratott *Izéyl című tragédiájával*, amelyet Sarah Bernhard számára írt. Az utolsó években majdnem minden héten megjelent egy-egy tárcája a párisi lapokban.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Pör az „Arany Kakas” miatt. Kunhegyi Miklós vidéki szinigazgató 1899. november havában a munkácsi színházban kétszer egymásután előadatta *Blumenthal és Kasselburg* népszerűvé vált darabját, az *Arany Kakas*-t, anélkül, hogy az előadáshoz a szerzők engedélyét kikérte volna. A berlini társszerzők a jogosulatlan előadás miatt bepörölték Kunhegyit a beregszászi törvényszéknél, keresetükben az igazgatót szerzői jog bitorlásában vétkesnek kérték kimondani, a beszédett 1000 korona tőke, ennek kamatai, valamint a perköltségek megtérítésében elmarasztalni, a darab további előadását betiltani, továbbá a hozzávaló díszleteket és ruházatokat, a fordítás szövegvizsgálóját, sugópéldányát és szerepeit elkoztatni. A törvényszék felpereseket keresetükkel elutasította, azzal az indoklással, hogy a mi szerzői jogról szóló törvényünk a külföldiekre nem alkalmazható, mert ezen törvény kizárólag a magyar állampolgárok által készített irói művek védelmét célozza.

A kassai tábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét. A kir. Kuria azonban a *Németh Lajos* bíró előadásában ma foglalkozott ezzel az ügygel, az alsóbíróságokkal ellentétben, *kimondta a szerzők keresetösségét*, ama jogviszonyoságnál fogva, hogy a németországi törvények megvédik a magyar szerzők jogait is.

§ A Dragovics-leányok. Albertfalván tavaly halálos végű verekedés volt a legények közt. A nevezetes alkalomra a hadakozók Promontorról vonultak át a szomszéd községbe, hogy ott elbánjanak a falu legveszedelmesebb verekedőivel, a Dragovics-fiukkal. Az összeesküvő legények a két testvér egyikét *agyonütötték* s a másikban is alig maradt élet, de ez utóbbi mégis fölgyógyult a sebeiből.

Az esetet egy könyvomatú lap nyomán több fővárosi lap megírta, néhány nap múlva pedig a Dragovics-familia két nő tagja, a *Dragovics Ilona* és *Mária* sajtópöröt indított a közlemények miatt. Megtették pedig e lépést azért, mert a véres eset leírásában nem valami hizelgő módon volt róluk említés téve. A Dragovics-leányokat, kik közül különben *Mária* férjes asszony, a cikk leírását folytató leányoknak* festette, hozzátéve, hogy „bűnös uton szerzett keresetükből részeltetni szokták két fivérüket is.” Ezért aztán a Dragovics-fiuk — mondotta a közlemény — mindig haragra kész lovagjaik a nővéreiknek és ezek udvarlóit, ha a leányok kívánják, — elverik. A verekedések napirenden vannak Promontoron a szép Dragovics-leányok miatt. A hirlapi közlemények e része alapján, amely első sorban akkor téved, amikor a „szép” Dragovics-nővérekről regél, ma tartotta meg a törvényszék, mint sajtóbíróság a tárgyalást Zsitvay Leó elnöklésével. A nővérek panasza alapján hét hirlapíró került a bíróság elé, névszerint: *Adorján Sándor* szerkesztő, *Szerdai Leó*, *Zempléni P. Gyula*, *Kovács Arnold*, *Dobó Miklós*, *Donáth Vilmos* *Pápay Jenő* hirlapíró.

Legelőbb Pápayt hallgatták ki, aki az inkriminált közleményt a könyvomatásban megírta. Fölhozta a maga mentésére a többek közt, hogy a mikor a Dragovics-nővérek másnap rektifikációt kértek tőle, készséggel teljesítette a kérésüket. A többi hirlapírók pedig arra hivatkoztak, hogy lapjaikban csak azt tették közzé, amit a könyvomatós hozott az esetről. Itéletőzésre csak délután kerül sor.

KÖZGAZDASÁG.

A gabona-félék rozsdabetegsége.

Nem ismeretlen vendég hazai gazdaságunkban a rozsdá. Évről évre halljuk a panaszt az országban majd egyik, majd másik részéről, hogy rossz lesz a termés, mert az időjárás gyakori változása alkalmat adott a rozsdá elterjedésének.

Tévedés azonban azt hinni, hogy a rozsdát az időjárás szeszélye idézi elő, amennyiben a tulajdonképpeni ok egy növényi parazita, az úgynevezett rozsdagomba. E gombák a gabonanemű növény táplálására rendelt anyagokból táplálkoznak s így egész természetesen, hogy azok elterjedése a gabonaneműek fejlődésének rovására történik.

Gabonaféléink közül legtöbbet szenvednek a rozsdagombától a buza félék s ezeken 3 alakban találhatók, ugymint fekete, barna és sárga rozsdá alakjában. Ledvesedelmesebb ezek közül a sárga rozsdá, melynek kártételét megértendő, tudnunk kell azt, hogy két fejlődési stádiuma van, t. i. nyári vagy másként uredó és téli vagy másként teleuto.

Uredotádiuma a buza összes földfeletti részein előfordul így a levélen, levélhüvelyen, sőt a magon is. A legtöbb uredofolt mégis a levél felső lapján van, ahol apró világos narancssárga foltokat képez oly mértékben, hogy néha a levél egész első lapját elborítja. Ha a rozsdá nagymérvű, akkor belepíti a toklászokat és polyvákat is s piros por alakjában beporozza a buzaszemeket is.

Teleutosládiuma a legelső levél alsó lapján majd a levélhüvelyen és később a felső leveleken, illetve az ok lemezén s végül a kalászon mutatkozik.

A gazdára nézve mindenesetre égető szükséglet képez azon kérdés megoldása, hogy hogyan lehet a rozsdá ellen védekezni. Égető szükséglet annál is inkább, mert bebizonyult immár, hogy a rézgáliccal való permetezés nem vezet célhoz, amennyiben a rozsdá nyári alakjában rohamosan szaporodik s így folytonos permetezés válnék szükségessé s mert másrészt a permetezés végrehajtása nagyban termelésnél ugyszólván keresztülvihetetlen.

Az eddigi védekezési módok közül csupán egy van, amelyre némiképp támaszkodhatunk s ez az, hogy iparkodjunk a buzát a legkedvezőbb talajviszonyok közé juttatni. Jó és gondos talajművelés, a trágyázás rendszerének megállapítása, az istállótrágya és műtrágya helyes alkalmazása, ezek azon tényezők, melyek segítségével

talajviszonyainkat javíthatjuk s amennyiben megtettük, úgy a buza kedvező élet- és tenyészviszonyok közé kerülhet s így annyi táplálékot vehet magához, hogy az nemcsak magának, hanem a rajta élősködő gombának is teljesen elegendő s így mindkettő megélhet egymás mellett.

= Az Aradmegyei Gazd. Egyesület, mint a *Bud. Levelezőnek* Aradról jelent k: választmányi ülést tartott *Vásárhelyi* László elnöke alatt. Előterjesztették az egyesület mult havi működéséről szóló jelentést, mely szerint *Medgyes* Egyháznál szalmafonó tanfolyamot *Ujfazekas* Vársádon magyar, *Glogovácson* német tannelvé gazdasági tanfolyamot szerveztek. Az egyesület köreműködésével alakult meg a *pécskai* gabona-értékesítő szövetkezet az *ujfazekasvársándi* fogyasztási szövetkezet, a *simonyifalvai és vadászai* tojásértékesítő szövetkezet, a *nyáyeri* di gazdasági munkásségély pénztárba az egyesület alapító tagul lép be. Targyalták a *Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének* a fedezetlen határidő üzlet eltörlése tárgyában a képviselőházhoz intézett memorandumát. Elhatározták végül, hogy a délvidéki földművelők gazdasági egyesülete által Temesvárott rendezendő mezőgazdasági kiállításon az egyesület külön csoporttal vesz részt.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabonátözsde.

Készárúzet.

Buza elkelt 18.000 mm. változatlan árak mellett.

Tiszavidéki 400 mm. 79.5 k. 7.87 kor., 100 mm. 79 k. 7.72 kor., 200 mm. 78.2 k. 7.87 kor., 200 mm. 78 k. 7.82 kor., 300 mm. 78 k. 7.82 kor. 400 mm. 78 k. 7.82 $\frac{1}{2}$ kor., 100 mm. 78.5 k. 7.82 $\frac{1}{2}$ kor., 200 mm. 78.7 k. 7.80 kor., 100 mm. 78.5 k. 7.72 kor., 150 mm. 78.5 k. 7.70 kor., 200 mm. 78 k. 7.72 kor., 300 mm. 77.7 k. 7.75 kor., 350 mm. 77 k. 7.75 kor., 100 mm. 77 k. 7.80 kor., 100 mm. 77 k. 7.65 kor. Mind három hónapra.

Pestvidéki 150 mm. 78.5 k. 7.77 kor. 100 mm. 78 k. 7.65 kor. 500 mm. 77.5 k. 7.625 kor. 100 mm. 77.6 k. 7.60 kor. 300 mm. 77.5 k. 7.60 kor. 100 mm. 76.5 k. 75.25 kor. 100 mm. 76 k. 7.52 kor., 100 mm. 76 k. 7.50 kor., 200 mm. 77 k. 7.50 kor., 200 mm. 76 k. 7.50 kor. Mind három hónapra.

békén aludni, mert miért töltsen meg a király fülét, védekezve e gyanúsítók ellen, vagy éppen küzdve ezekkel?

— Réges-régen halálra ítélték volna már, Hokosa, — válaszolt Nodwengo komoran, — ha nem lett volna egy, aki könyörgött érte és aki mindig azt hirdette, hogy benned több a jó tulajdonság és ezek a jó tulajdonságok egyszer lefogják győzni gonosz természetedet és aki azt mondta, hogy eljön majdan az idő, amikor te, aki ma még akarsz fosztani trónomtól, nekem legerősebb támaszom leszel. De a törvény, amelynek engedelmeskedni akarok, az sem engedi meg, hogy véredek vegyem, amíg bűnöd teljesen nem világos, most pedig még nincs ellened határozott bizonyítékom. Még van idő, Hokosa és használd ezt fel; fordítsd el szívedet a nagy bűnöktől és mentsd meg a pokoltól lelkedet és testedet.

— Köszönöm neked, király, nemes szavaidat; a te nagylelkűséged vezérelni fog engem ezen és a más világon. De azt megmondhatom neked, király, hogy én előbb haltam volna meg, mintsem atyád megölhetett volna az elmúlt időkben, vagy testvéred akarna most megölni; az egyiket nem gyűlölöm, a másiktól nem félek; békeségben akarok élni és alá vetem magam az új törvénynek és az új kegyelemnek, amely reám nézve a legnagyobb jó a földön. Király, én a te alattvalód vagyok — és megadva a királyt illető tiszteletet, eltávozott.

— Ott megy egy férfi, — mondotta Nodwengo, amint Hokosa után nézett.

— Kiról beszélsz, király? — kérdezte Owen, aki ebben a pillanatban lépett be a királyi házba.

— Arról, akivel neked a küszöbön kellett találkoznod, Küldött; Hokosáról, a varázslóról, —

Rozs 200 mm. 2 72 $\frac{1}{2}$ kor. 100 mm. 7.27 $\frac{1}{2}$ kor. 400 mm. 7.22 $\frac{1}{2}$ kor. készpf.

Zab 750 mm. 6.22 kor. dohos készpf.

Lucerna 16 mm. 40 kor., 25 mm. 48 kor.

Értéktözsde.

A kedvező pénzügyviszonyok nem bizonyultak elégségesnek a szilárd irányzat előidézésére. A tőzsde most a Magyar Hitelbank kedvező melegét óhajtáná erre felhasználni. A délelőtti üzlet folyamán csekély forgalom mellett is szilárd irányzat uralkodott. A déli tőzsdén a Magyar Általános Hitelbank mérlege kedvező hatást gyakorolt az irányzatra. Nagyobb emelkedés azonban nem állott be.

Megnyitáskor jegyeznek:

Oszták hitelrészvény	—	670.50	—
Magyar hitelrészvény	—	683.75	—
4 $\frac{1}{2}$ -os koronajáradék	—	93.45	—
Államvasut	—	669.—	—
Rima-Murányi	—	475.50	—
Jelzálogbank	—	—	—

Délután 1 órakor jegyeznek:

Oszták hitelrészvény	—	672.50	—
Magyar hitelrészvény	—	686.—	—
Államvasut	—	670.—	—
Salgótarjáni	—	—	—
Rimamurányi	—	—	—
4 $\frac{1}{2}$ -os koronajáradék	—	93.60	—
Jelzálogbank	—	—	—
Leszámitolóbank	—	—	—
Közuti vasut	—	—	—

NYILTTÉR.)

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asthma, sziv, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és bőrbajoknál.** Biztos védelem **szívrohadás** és **elmezavar** ellen. 12 év óta ki letti próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

Dr KOVÁCS J. egyet. orvostrnak (Hemopata) rendelő intézete van

Budapest, V., Váci-körút 18. szám a.

Rendelés naponta 9—11 és 3—6-ig. Díjazott levélre válaszol. Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

REGÉNYCSARNOK.

A kereszt diadala.

Angol regény.

39

Irta: **Rider Haggard.**

Ember, én nem bízom benned és ha eszemre hallgatnak, vagy elüznének innen, vagy elzárnának úgy, hogy tudtom nélkül még mozdulni sem tudnál. Miért is bízok benned? — folytatta Nodwengo ingerülten. — Abba hagyja-e a varázsló ördögi mestersegeit, vagy lemond-e az összeesküvő a terveiről? Nem; addig legalább nem, amíg a víz felfelé nem folyik és a nap éjjel nem süt; addig legalább nem, amíg téged el nem ér a bűnbánat és az megfordítja szívedet, amit kevésbé várok, mint egy csodát. Te atyám barátja voltál és ő nagygyá tett téged és te mégis tervet kovácsoltál bátyámmal, hogy megmérgezzétek őt, a ti királyotokat. Ne szólj, hallgass! én tudtam erről, de hallgattam, mert valaki szólott érdekedben, aki nem nagyon kedves. Te hamis istennek voltál a prófétája; de a hamis istennel együtt buktál le polcodról és még most sem tagadod meg azt. Te csendesen ülsz kralodban és szinleled az alvást, pedig a te alvásod a kigyóé, amely csak a támadás idejét lesi. Hogy tudhatom én azt, hogy te, aki megmérgezted atyámat, nem akarsz-e lázadást szítani ellenem; vagy nem akarod-e testvérem hadait idevezetni?

— Ha a király csak az egyiket is föltételezi e dolgok közül az ő szolgáljáról, — felelt Hokosa udvariasan, de méltósággal, — akkor a király ösvénye tiszta: ítélj engem halálra és hagyj

választott a király és mindjárt el is beszélt, hogy mi történt közöttük. Mondom neked, — tette hozzá, — hogy ő mindig férfi volt és most is az; de azt is mondom neked, hogy rosszul cselekedtem, amikor kérdéseidre hallgattam, hogy kiméljem őt, mert bizonyos vagyok abban, hogy vérengzést hoz számomra és sok bajt az új vallásra. Gondold csak el, Küldött, hogy mennyi titkos boszu és gyűlölet lakozhatik ennek az embernek a szívében, aki egykor a legnagyobb volt és aki most oly kicsiny! Nem iparkodik-e azon, hogy ismét elérje előbbi nagyságát? Nem akarja-e majd megbüntetni azokat, akik megálázták őt és megsemmisíteni a vallást, amelyet reá erőszakoltak?

— Legyen így — szólott Owen — de győzni nem fog soha. Én mondom neked, király, hogy amint a forrás rejtőzik a sziklában, úgy rejtőzik a jó ennek az embernek a szívében és én reá találok majd arra a pálcára, amely megnyitja ezt a forrást, amely megtermékenyíti a pusztaságot.

— Sokkal jobban szeretném, ha egy dárdát találna ő, amely megindítja szíve vérének, hogy azzal a sakálók oltás szomjukat, — válaszolt a király mogorván; — de legyen úgy, amint te akarsz. Hogy állanak a te dolgaid?

— Így, király: János, az én szolgám, megérkezett utjáról, levelet hozva magával, amelyben az van megírva, hogy rövid idő múlva három fehér fogja őt követni, akik majd folytatják a munkát, amit én megkezdtem. Ha majd megérkeznek, az én és az igazság kedvéért, amelyre tanítottalak, arra kérlek, hogy bánj velük jószágon, mert gondolj arra is, hogy ők eleinte nem igen fogják tudni nyelveteket és szokásaitokat.

(Folyt. köv.)

A tisztelt hölgyközönség szives figyelmébe ajánljuk óriási áruházunkat, melyben most bámulatos olcsó árakért kaphatók a legújabb divatu női ruhák és felöltők

Elegáns bőri ruha	10-15 forintig	Elegáns utcai szövet ruhák	10 firtól felj.	Ugyanaz dus aranydíszszel	5.50 forint
Francia selyem batistruha	8-12	Elegáns női paletot	12-16 firtig	Serpentin-aljak szövetből	3.50 firt. felj.
Elegáns selyem motré ruha arany díszszel	25-30	Serpenti köpeny	14 firt	Selyem-aljak	7 firt és felj.
Alkalmi pongiá ruha	15-20	Ugyanaz szőrme díszszel selyem béleléssel	20-30 firtig	Dupla széles ruhakelmék méterenkint	25 krtól teljebb
Valódi angol szövéc ruha	15-30	Tiszta selyem blous remek színek	4.50 forint	Francia batistok 35, 45, 60 kr., a legújabb színekben	
Gyászruhakelmék dupla széles				35, 45, 60, 75 kr. és 1 forint.	

Tavaszi modellek születésükben már láthatók.

Gyászruhák 4 óra alatt készíttetnek.

HERCZEG és HORVÁT

Budapest, VII. kerület, Kerepesi-ut 52. szám. Adria-szállóval szemben.

SZÍNHÁZAK.

Péntek, 1901. február 22.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

A bölcső.

Utána:

A medve.

Kezdeté 7 órakor.

M. Kir. OPERAHÁZ.

Zázva.

NÉPSZÍNHÁZ.

A modell.

Operette 3 felvonásan. Írták Leon Viktor és Held Lajos. Fordították Ruttkai György és Makai Emil. Zenéjét szerzette Suppé Ferencz.

Kezdeté 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

Arany kakas.

Kezdeté 7 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Postás fiu.

(The messenger boy.)

Operett 5 képből. Szövegét írták: James T. Tanner és Alfred Murray. Zenéjét szerzettek: Ivan Carvill és Lionel Monckton.

Kezdeté 7 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

A 19. század.

Kezdeté fél 8 órakor.

Szőlőoltványok

és európai gyökeres szőlővesszők. 1896

Szőlővesszők minőségben teljes jótállással, fűtiszta és minden hibától mentes. A melyben leszállított árkáról, az előleg nélküli megrendelésből a szokványminőségűt csak esetélen részben is eltérő oltványoknak sajtó költségeim visszafizetéséről az ingyen és bérmentve küldendő árjegyzék nyújt teljes és kimerítő felvilágosítást.

Riparia-Portalis (valódi Gloire de Montjellier), Rupestris-Monticola (azonos és tele en fajtával).

Érdkerítés (elősvény) csemeték. Gleditschia. (Koronatölcs, Krizsantém vagy tükörszőlővessző.)

Arjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek. Ezen katalógus megszerzése minden hirdetésnek igen érdekében áll, még azoknak is, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne nem csak az árak jegyzéke foglaltatik, hanem számos oly ábrák, melyek a gazdáknak nagy előnyt jelentenek. Tartalmazza ezeken kívül az összes szőlőfajok leírását, termőképességét, vidékenkénti viselkedését, metszési, betegségekkel szemben ellenálló képességét és más gyakorlati tudnivalókat. Ugyzenben az elősvény telepítés rendkívül eredményes, melyek minden gazdára nagy előnyvel bírnak. — Cím: Erdmélki Szőlőoltvány-telep. Nagy-Göbör, Nagy-Közny. p. Székelyföld.

Valódi javított Kapezin-kenőcs Rheuma, CSUZ, Köszvény,

Idéges lökéltség, hűlés, idegben és minden nemű csontbántalmak ellen kitűnő hatásának bizonyult szer. Egyszeri bedörzsölés után a leginkább fájdalmakat és csontbántalmakat megszünteti.

Kis tégely 1 kor., nagy tégely ára 2 kor.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban.

Az ár és 35 fillér postaköltség beklüldése után bérmentve vagy utánvéttel küldi

SZABADY JANOS gyógyszerész
Budapest, VII., Damjanich-utca 2/M.

Immár a 3-ik kiadásban jelent meg a **BACSO-féle**

ÖRÖK NAPTÁR

a legzebb, legérdekesebb és legpraktikusabb naptár mindenki számára.

Szerkesztette: **BACSO FERENCZ.** fővárosi állami tisztviselő.

Tartalmazza a XVIII., XIX. és XX. század minden évének naptárát, összesen

61 teljes, közönséges naptárt, melyek 1701-től a 2000-ik évig váltakozva érvényesek.

A ki tehát egyszer megveszi, az egész életében **minden esztendőre** ellátja magát naptárral, mi által sok pénzt takarít meg, — s egyúttal a lefolyt évek naptárait is mindig kezében bírja, a mi igen érdekes dolog. Külső kiállítása pedig oly díszes, hogy a legelőkelőbb szalonok asztalán helyet foglalhat, s ezért alkalmi ajándéknak is különösen ajánlható. — Bolti ára 2 korona, de a **«Házánk»** kiadóhivatalában (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28a sz. 1 korona 20 fillér kedvezményes áron kapható. Ha ajánlott és bérmentes megküldés kívántatik, úgy még 35 fillér portó is melléklendő

Kávé Tea

Kávé és Tea

árak:

1 kiló Háztartási (igen jó)		frt 1.20
1 « Verseny (Portorico)		« 1.30
1 « Verseny (Portovico)		« 1.50
1 « Cuba (finom)		« 1.70
1 « Cuba (legfinomabb)		« 1.90
1 « Gyöngy (finom)		« 1.50
1 « Mocca		« 1.40
1 « Mocca (legfinomabb)		« 1.60
1 « Arany Jáva		« 1.40
1 « Arany Jáva		« 1.60
1 « Vegyes pörk. (igen jó)		« 1.40
1 « Szalády-féle Hungária		« 1.20

(csak fővárosi áron van.)

Kávéhoz csomagolható

1/4 kiló Mandarin, csász. kev.		frt 1.60
1/8 « Mandarin, csász. kev.		« .85
1/4 « Háztartási		« 1.25
1/8 « Háztartási		« .65

4 kilós postaszáknál (melyben több fajta is küldhető) már vidékre is teljesen bérmentve és elvámolva küld

Balogh László

kávé és tea kiviteli üzlete BUDAPEST.

Üzletek: VII., Rottenbiller-utca 12. és VI., Andrássy-ut 86. szám.

Hatóságilag engedélyezett

Kereskedelmi Tudakozó Iroda

Weisz Sándor és Schuster

BUDAPEST,

VI., Teréz-körút 29. sz. a.

Az iroda felvilágosítást nyújt cégek, iparosok és magán-egyének, valamint azok magánviszonyaira, az ország bármely helyén mérsékelt díjazás mellett és egyes esetekben is. Bekövelkezett változásoknál az iroda feleit díjtalanul értesíti. Kitűnő referenciák.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.
6009/901. sz.

Hirdetmény.

Az egyrészt Németország, másrészt Szerbia, Bulgária és Törökország közötti áruforgalomra nézve 1900. év május hó 1-seje óta érvényes közvetlen áruújszabáshoz 1901. év március hó 1-én az I. pótlék lép életbe, a mely következőket tartalmaz:

1. Terjedelmes árak díjszámítására vonatkozó határozmányok módosítását;
- 2.) a 2. számú (tojás és leölt baromfi), a 4. számú (szilva és szilva), a 18. számú (vas és vasáru), végre pedig a 20. számú (vasúti jármű) kivételes díjszabás módosítását és kiegészítését;
- 3.) új kivételes díjszabást mindennemű gépekre (14. sz.) katonai lőfegyverekre (15. sz.) és vászon, valamint vászonneműekre (29. sz.) azután 4. különféle helyesbíté, seket.

Budapest, 1901. január hó.

A. m. kir. államvasutak igazgatósága a részves vasutak nevében.

Utánnyomás nem díjazatik.

RITKA ALKALOM

GYÖNYÖRŰ DÍSZES KÖTÉS.

OTTHON

Az «Otthon» remek képeket, elbeszéléseket stb. foglal magában. Határozottan állítjuk, hogy mindenki, ki ezen művet meghozatja, rendkívül meg lesz elégedve.

Két teljes kötet (12 füzet) «Otthon» 98 és 1899. évfolyam fényes díszkötésben kötve 8 forint bolti ár helyett 2 firt 80 kr.

Megrendelhető a Magyarországi kiadóhivatalában.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Szegeden.
87821/1900 szám

Árverési és eladási hirdetmény

Orsován «a magyar folyam és tengerhajózási részvénytársaság» hajóműhelyében a Magyar kir. államvasutak tulajdonát képező 122. számú vasuszály, melynek súlya 55,000 kg. és XXI. számú fa állóhajó, folyó 1091. évi márcziás hó 18-án reggeli 9 órakor árverés után egyenként eladatni fog.

Az árverezni kívánók kötelesek a helyszínén bánatpénzt 200, szóval kétfőszáz koronát az egyes hajó árverezése előtt az árverező biztos kezéhez letétbe helyezni, mely bánatpénz az árverezés alkalmával a vételtől elesőknek azonnal, míg a legtöbbet ígérőnek az árverezési összeg teljes kifizetése és a hajónak a hajó műhelyéből való eltávolítása után fog visszafizettetni.

A m. kir. államvasutak részéről egyidejűleg jeleztetik, hogy Orsován ugyancsak az említett hajóműhelyben egy még jókarban levő XXVIII. sz. fa állóhajó is kedvező árajánlat mellett eladásra javaslatba hozatik, miert a venni szándékozó f. 1901 évi február hó 25. napjáig tegye meg alólírott tiszteletvezetőséghez a ajánlatát.

Szeged 1901. év január hó 21-én.

Az üzletvezetőség.

Utánnyomás nem díjazatik.

